

CORESPONDENȚĂ DE PE FRONTUL ROMÂNESC ÎN PRIMUL RĂZBOI MONDIAL

Gheorghe Bichicean*
Florin Emil Mardale**

Abstract

*The Letter Exchange on the Romanian Front
during the First World War*

Letters, unusual postcards, censored, illustrate the mood on the front, conveyed by two participants to the world's first conflagration. The first letter, dated October 26, 1916, belongs to Lieutenant D. Stoica, commander of the Second Section Telegraph. A simple letter, which expresses much optimism, sent to his wife Ionela, two months after Romania's entry into the national reunification war, accompanied by his portrait. The second letter, dated 1918, is more intense in terms of experiences, sent to a lady named Marie Ionescu, by a Romanian wounded during the battles. The letter, from the stamp that only marks the year 1918, could be dated approximately after November this year. The militant was in convalescence in a camp hospital, waiting to be resent on the front.

Keywords: *Stoica Ionescu; division; telegraph; ambulance; war front; postcard; the World War; sentimental*

Corespondența pe care o prezentăm, cuprinsă în cele două cărți poștale supuse cenzurii impuse de război, ilustrează starea de spirit transmisă de pe frontul românesc de către doi participanți la prima conflagrație mondială¹.

Cea dintâi scrisoare, datată la 26 octombrie 1916, aparține sublocotenentului D. Stoica, comandantul Secției II Telegrafie a Diviziei 9 Infanterie, care atunci se afla dispusă pe frontul de Sud

* © 2021 Published by University Press. This is an open access article licensed under the Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivs License (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>).

* Professor Ph.D., Nicolae Bălcescu Land Forces Academy, Sibiu, Romania

** Assistant Professor, Ph.D., Nicolae Bălcescu Land Forces Academy, Sibiu, Romania

¹ Cărțile poștale au fost cumpărate de la o licitație de către dl. Florin Emil Mardale, coautor al articolului, și au certificat de autenticitate.

pentru apărarea granițelor și a participat la luptele din Dobrogea². O scrisoare simplă, care exprimă mult optimism, trimisă soției sale Ionela, la două luni de la intrarea României în Războiul de reîntregire națională, însoțită de portretul său. Este inedit modul în care sublocotenentul transmite starea psihică și sentimentală, alături de intenția de a-i face cunoscute și schimbările sale fizice, care se pot produce în război, prin intermediul portretelor realizate de Chiriacescu³, un camarad al său.

Scrisul este frumos, mărunț, cu fraze construite simplu și emanând încredere, evidențiind în același timp pregătirea și educația ofițerului.

Cea de-a doua scrisoare, datată în anul 1918, este mai intensă sub aspectul trăirilor, trimisă unei doamne pe nume Marie Ionescu, de către un militar român rănit în timpul luptelor. Scrisoarea, de pe ștampila căreia se distinge doar anul 1918, ar putea fi datată cu aproximație cel târziu în luna noiembrie anul menționat, întrucât Divizia 12 infanterie a fost demobilizată la 11 noiembrie 1918⁴, când România a reluat acțiunile militare împotriva armatelor Puterilor Centrale⁵. Expeditorul rămâne anonim, chiar și sub rezerva

² Divizia 9 Infanterie a fost o mare unitate de nivel tactic, care s-a constituit la 27 august 1916, prin mobilizarea unităților sale existente la pace. Divizia a făcut parte din organica Corpului VII Armată. La intrarea în război, Divizia 9 Infanterie a fost comandată de generalul de brigadă Ioan Bassarabescu. Divizia a participat la acțiunile militare pe frontul românesc, pe toată perioada războiului, între 27 august 1916 - 11 noiembrie 1918. În luna octombrie 1916, a fost comandată de General de brigadă Constantin Scărișoreanu (13 octombrie 1916 - 30 august 1917). Făcea parte din Armata a 3-a, Grupul de Est, „Zona fortificată Siliștra”. A se vedea: Marele Cartier General, *Ordinea de bătaie a armatei - 14 august 1916*, București, 1916.

³ În „*Memoriul relativ la activitatea apărării portului Constanța întocmit de căpitan-comandorului Frunzianescu, comandantul Apărării Portului Constanța*”, întocmit în luna octombrie 1916, se arată: „Dându-mi bine seamă de necesitatea cooperării flotei rusești cu armata noastră din Dobrogea prin susținerea aripii stângi m-am dus în ziua de 6 septembrie cu șeful de stat major al Escadrei Ruse, căpitan-comandor (indescifrabil-n.n.), la Musurat, unde am stabilit împreună cu comandantul sectorului, maior Chiriacescu, ca flota să bombardeze localitățile indicate de el ca fiind ocupate de inamic. Pentru a avea o legătură continuă cu armata de uscat s-a cerut un ofițer de legătură și s-a instalat un post de telegrafie fără fir la Musurat.” A se vedea: Mariana Cojoc, *Relații internaționale din perspectivă regională. Constanța în vreme de război (1916)/Regional Perspective for International Relations. The port of Constanta in the war time (1916)*, în „National Military Museum King Ferdinand – 90 years in The Service for The Military Historiography and The Museology 1923-1213”, Studia Collection, Olimpiu Manuel Glodarencu (coordinator), Bucharest, National Military Museum King Ferdinand Publishing House, 2013, Anexa (pp. 376-409).

⁴ Armistițiul de la Compiègne din 11 noiembrie 1918, marchează sfârșitul simbolic al Primului Război Mondial.

⁵ Prin Înaltul Decret nr.3.179, din 27 octombrie/9 noiembrie 1918, Armata României a fost remobilizată la data de 28 octombrie/10 noiembrie 1918.

descifrării semnăturii. Pare limpede că nu era căsătorit, că scria unei persoane căreia i se adresează cu apelativul „Doamnă” (*Mme Ionescu*), ceea ce înseamnă că relațiile lor nu erau încă destul de bine definite, deși uneori scrisoarea dă impresia unei intimități („*ce mai faci mămă tătucule*”). Aflat în convalescență, internat în Ambulanța Diviziei 12 infanterie și așteptând să fie retrimis pe front, destinatarul scrisorii găsește timp pentru a-i scrie și a o încuraja să-și destăinuie sentimentele. Ar fi dorit să solicite o permisie, pentru a se întâlni, ceea ce ar fi însemnat pentru el o încurajare pentru evenimentele militare la care urma să participe.

Scrisul este frumos, elegant, cu exprimări tipice epocii, ceea ce înseamnă că și semnatarul acestei scrisori era instruit.

ANEXE

Conținutul cărților poștale

Carte poștală_1

Armata de Operațiuni
Ștampila de Liberă Expediere

Destinatar

Doamnei Ionela Stoica, str. Imprimeriei nr. 44, București

Expeditor

Numele: Sublt. Stoica D.

Gradul: Comandant Secție Telegr.

Unitatea și subunitatea: Divizia 9^a

Ștampila de expediție: „Armata de Operații – Liberă expediție”, Secția II Telegr.”

Ștampila la destinație: „București”, foarte puțin lizibilă.

„26.Oct.1916

Valica dragă,

Își trimit ultima mea fotografie executată de camaradul meu Chiriacescu, care mi-a promis să-mi facă din când în când portretul ca să te țin în curent cu schimbarea mea la față.

Vă doresc și vă îmbrățișez cu drag, al vostru Mimî”.

Carte poștală_2

Armata de Operațiuni
Ștampila de Liberă Expediere

Destinatar

Dnei Marie Ionescu, str. Neagoe-Vodă N° 20, Bacău
Ștampila de Bacău este din 1918, data nu este complet lizibilă.

Expeditor:

La expeditor nu sunt date, în afara celor de pe ștampila de expediție:
„Armata de Operații” Ambulanța Div. 12a.⁶”

„*Mme Ionescu*

Primind lucrurile ce mi le-ați trimis, vă mulțumesc. Eu am început a fi bine și cred că peste 15-20 zile să fiu iarăși pe poziție.

Înainte de-a pleca voiui căuta să iau o mică permisie 1-2 zile că să pot vedea acestea însă de s-o putea. De altfel ce mai faci măi taticule.

În câte va scrisori mi-ai spus că ai mai multe de scris însă... ba se grăbește ordonanța, ba nu știu ce mai spui, în sfârșit nimic. Haide ai curajiu și ia pana în mână și scrie. Măi, Măi, nu știu cum ești. Eu aș putea scrie multe și nu pot scrie dar mata poți.

În sfârșit, aștept acum un răspuns.”

Pe manșetă:

„*Cu multă sănătate și voie bună, Vă trimit din parte-mi ce doriți!*”

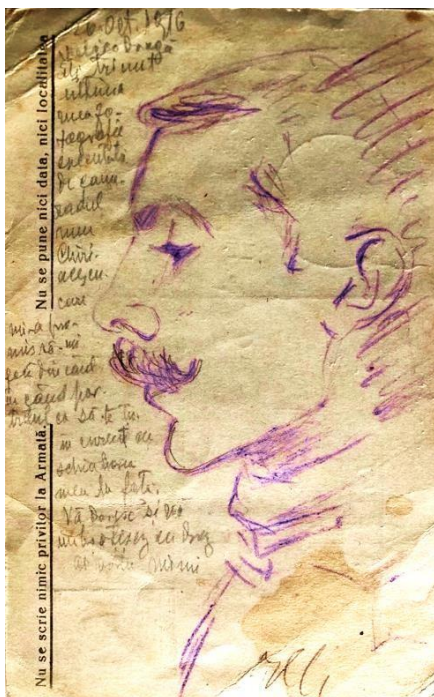
Semnătura: M [indescifrabil]

Fotocopii

Cartea poștală 1.

⁶ Armata 1 a fost o mare unitate de nivel operativ-strategic, constituită în prima zi de mobilizare, la 27 august 1916, fiind comandată de generalul de divizie Ioan Culcer. Avea în componere Corpul I Armată, Divizia 12 Infanterie din Corpul II Armată și Divizia 13 Infanterie, din Corpul III Armată. La intrarea în război, Divizia 12 Infanterie a fost comandată de generalul de brigadă Traian Găiseanu și a participat la acțiunile militare pe frontul românesc, pe toată perioada războiului, între 27 august 1916 - 11 noiembrie 1918. În 1917, Divizia 12 Infanterie era comandată de generalul Traian Moșoiu. A se vedea: Lt.-Colonel Alexandru Ioanițiu, *Războiul României: 1916-1918*, vol. 1, București, Tipografia Geniului, 1929; Constantin Kirițescu, *Istoria războiului pentru întregirea României*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1989.

Cartea poștală 2

1771
Mre Tancu
Prima lucrare ce se face în anul
1771. Cu un început a fi bun de este
caz put să se vede de în urmă pe
măte de la un vechi de la un
1772. Cu se pot vedea pe de la un
1773. De altfel se vede de la un
1774. Cu se vede de la un
1775. De altfel se vede de la un
1776. Cu se vede de la un
1777. De altfel se vede de la un
1778. Cu se vede de la un
1779. De altfel se vede de la un
1780. Cu se vede de la un
1781. De altfel se vede de la un
1782. Cu se vede de la un
1783. De altfel se vede de la un
1784. Cu se vede de la un
1785. De altfel se vede de la un
1786. Cu se vede de la un
1787. De altfel se vede de la un
1788. Cu se vede de la un
1789. De altfel se vede de la un
1790. Cu se vede de la un
1791. De altfel se vede de la un
1792. Cu se vede de la un
1793. De altfel se vede de la un
1794. Cu se vede de la un
1795. De altfel se vede de la un
1796. Cu se vede de la un
1797. De altfel se vede de la un
1798. Cu se vede de la un
1799. De altfel se vede de la un
1800. Cu se vede de la un